

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Fél évre 3 frt — kr.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árképvényben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér ora 20 kr.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Nagyenyedi
 Könyvnyomda és Papír-
 árugyár részvénytársaság
 Főter 38. szám alatt,

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A parlamentáriszmus sirásói.

Olyan hirtelenséggel, mely a legkomolyabb következtetéseket engedi levonni fontos és nem kicsinylendő eseményekre, következik egyik parlamenti esemény a másik után és egész barrikáddá tornyosulnak, mely az ügyek rendes menetét megátalja és szabálytalan teszi a szabálytalanságot. Az utolsó napok krónikáját kellene megírunk, ha érdem szerint méltatni akarnók mind ama eseményeket, melyek oda hatnak, hogy élére állítsák a magyar parlamenti helyzetet, de ebben a krónikában a legcsekélyebb alapos indokát sem fogná megtalálni az olvasó annak az eljárásnak, melylyel az ellenzék Polonyi vezérlete alatt obstrukciós jelenetek színhelyévé teszi a magyar országgyűlést.

A képviselőház előtt egy lokális természetű törvényjavaslat fekszik, mely a fővárosra nézve égető érdekekkel bír s már évek óta számtalan sürgetés tárgya: a Margitszigetnek a főváros mindkét részével való összekötéséről szóló törvényjavaslat. Sürgős volta dacára e törvényjavaslatlsten a megmondhatója, mikor foglalkozhatik a képviselőház. Az egész országra nézve a legnagyobb közgazdasági fontossággal bír az a törvényjavaslat, mely a vásárok és községek kártalanításáról intézkedik a fogyasztási adók új rendje alkalmából. Tetemes bevételek elmaradása folytán számos város és község háztartása elveszti a régi egyensúlyt, az ellenzék pedig megakadályozza a kormányt abban, hogy a kártalanítás módjának megállapítása által ezt az egyensúlyt ismét helyreállítsa. De valamennyinél is fontosabb az a törvényjavaslat, melyet dr. Wlassics Gyula közoktatásiügyi miniszter terjesztett a képviselőház elé s melyben négy millió forintot kér iskoláépítésre. Ezt a törvényjavaslatot, mely Magyarországra nézve a legnagyobb kulturális fontossággal bír, szintén az obstrukció áldozatává teszi az ellenzék. Nos hát végezzék el az urak a saját lelkiismeretükkel, vajjon helyes dolog-e Magyarországot súlyos pénzügyi bonyodalmakba dönteni és egy olyan kulturális akció jótéteményeitől megfosztani, melynél fontosabbat 1867 óta még egy kormány sem vett foganatba?

Miután e tényeket konstatáltuk és a képviselőház szombati ülésének lármás jeleneteit emlékezetünkbe visszaidézzük, hiába keresünk okokat, melyek az ellenzék eljárását elfogadhatónak is indokolnák. Vagy talán az indemnitás lenne az oka az ellenzék obstrukciós

lázának? A kormány az érintett törvényjavaslatok sürgős elintézését az ország érdekében állónak tartja, de a kiegészítő javaslatokat is még a folyó évben törvényerőre kell emelni és így ebben az évben előreláthatólag már nem marad idő a magyar képviselőházban rendesen igen hosszadalmas költségvetési vitára. Hogy az államügyek menete fennakadást ne szenvedjen, szükségesnek tartotta a kormány, hogy indemnitást kérjen, melynek alapján a jövő év első harmadában az idej költségvetés kereteiben kormányozza az országot. A kiegészítő vita alkalmára minden kényszerrel s minden kényszerhelyzetet ki akartak kerülni.

A kormány jól átgondolt és végtelen fontos munkaprogramjával az ellenzék obstrukciót állít szembe, mely károsítja az ország legkiválóbb érdekeit és osztrák példára megassa a magyar parlamentáriszmus sirját. Ilyen parlamenti helyzetben lép gróf Apponyi Albert beszámoló beszéddel jászberényi választói elé és nem proklamálja ugyan az obstrukciót, de a végsoig menő oppozíciót igen, midőn oly követeléseket érvényesít, melyek a jogosultság látszata nélkül a vitába dobhatván, conditio sine qua non gyanánt álljanak, hogy elfogadható ürügye legyen az obstrukcióbarát eljárásra. Apponyi a közös vámtérület hive, a javaslatok előnyeit is kénytelen volt választó előtt elismerni; de ő csak 1900-ig akar kiegyezést, a kormányok pedig 10 évre akarnak szerződni. Ime az igazi Apponyizmus! Ha báró Bánffy kormánya kész lett volna az osztrák kormánnyal rövid lejáratu kiegyezést kötni, bizonynyal Apponyi lett volna az első, aki meg akarta volna kimelni az országot a hamar megújuló kiegészítő tárgyalások izgalmaiktól és 10 évre szóló szerződést követelt volna.

Bármint alakuljanak az ügyek a magyar parlamentben, azt hisszük, hogy nincs messze az idő, amikor az ország ellenzék választói hivatalba lesznek nyomást gyakorolni parlamenti képviselőikre, a magyar parlamentáriszmus sirásóira, hogy legalább a parlamentáriszmus és az alkotmányosság megmentessék.

P. Corr.

Képviselőjelölés M.-Ujvárt.

Baró Kemény Endre, a maros-ujvári választókerület országgyűlési képviselője, immár csendesesen pihen a csombordi sirboltban. Választói fájdalommal szívvel adták meg kopor-ójánál a végtisztességet, f. hó 16-án azonban M.-Ujvárt összegyűltek tanácskozni, hogy a kép-

viselőházban megüresedett helyet méltán tölthessék be. Az esős, sáros idő nem gátolta a nagyszámú érdeklődőt, hogy a távol vidékről is összeseregéljenek gróf Bethlen Sándor meghívására, kiben nemcsak a szabad-elvű párt, hanem pártkülönbösg nélkül az egész járás egy igen szeretett, ritka népszerű, derek elnököt bir. Egyház, társadalom nem indíthat mozgalmat közhasznú tevékenységre, melyben őt nélkülözni lehessen; elől jár a jótékonyaságban s elől a politikai élet sokszor tövises útjain is.

Az ugynevezett „intézőben“ volt a gyűlés. Gróf Bethlen szép szavakkal emlékezett meg b. Kemény Endréről, méltatta érdemeit s kegyelettel szólott emlékezetéről. Ezután felhívta a választókat, hogy oly ferfiaban állapodjanak meg, kinek jelöltsége mellett mindnyájan tömörülhetnek s akit egyhangulag választhatnak meg képviselőül. Gr. Busseul Henrik nagybirtokos állott fel és b. Kemény Géza volt országgyűlési képviselőt hozta javaslatba, mint aki e kerület birtokosai között lakván, legjobban ismeri a választó kerület érdekeit is. Általános helyeslés hangzott fel s a közérzetnek adott kifejezést. Fritz Pál bányatanácsos is, mire gr. Bethlen javaslatba hozta, hogy Fritz elnöklelte alatt egy küldöttség hívja meg a jelöltet a gyűlésbe. Nehány percz múlva b. Kemény Géza meg is jelent s az eljenzés lecsillapodása után gr. Bethlen lelkesen üdvözölte s felhívta programbeszéde elmondására.

B. Kemény Géza már rég ismeretes, mint a vármegye gyűléseinek egyik legjobb szónoka. Előadása elegáns, színes, szellemes, sokszor csipős. Most is ilyen volt, csak a csipősség maradt el, e helyett igazi meleg és érzelmes hangon jelezte, hogy miért tért el azon elhatározásától, hogy nem vállal több mandatumot. Azert, — úgy mond — mert az a választókerület hívja fel működésre, mely 25 évvel ezelőtt először ajándékozta meg bizalmával, s melynek mostani felhívása újra felkeltette a vágyat, hogy küzdjön a nemes idealokért. Ismertette a fennforgó politikai kérdéseket, közzönetet mondott a tanusított bizalomért, melyet elfogadni kötelességének ismer. Eljenzés között fejezte be beszédét, mire gr. Bethlen Sándor azon reményét jelezvén, hogy a választók bizalma folytán egyhangulag lesz megválasztva b. Kemény Géza, a gyűlést bezárta, meghíván ősi szokás szerint a megjelenteket egy barátságos lakomára.

TÁRCZA.

Kicsi ideáalom . . .

Kicsi ideáalom
 Messze idegenbe' . . .
 Tünődve, méltáza,
 Igy-ugy elmerengve:
 Gondolsz-e néha rám,
 Szürke poétára —
 Szürke poétádnak
 Ezer sohajára? . . .

Kicsi ideáalom
 Messze idegenbe'
 Megérzi-e szived
 Olykor éjjelente:
 Ezer sohajomat,
 Leomló könyvemet
 S csöndes imáimat
 Az álmaid felett? . . .

Pakots József.

Fifi tragédiája.

(A kullszák mögött.)

— A Közérdek számára írta: Pakots József. —

A szökehajú fitosorru Fifi mosolyogva dugta ki boglyas fejecskét az öltöző ajtaján és kaczagó hangon kiáltotta:

— Circulez messieurs, circulez!

Fifi tudniillik mindig kaczagott. Ha egyik udvarlójának kiadta az utat, kaczagva vett tőle bucsut ezzel a lakonikus üdvözléssel:

— Au revoir!

Amely üdvözlésben volt is némi logika, mert a sors ugy hozhatta, hogy Fifi még viszontláthatta elbocsátott udvarlóját.

Ez persze soktól függött. Vagy a börze ütött be jól, vagy egy nagybácsi halt meg, vagy pedig tán épen az öreg ur szaporította meg az apanaszt valahonnan Bácskából . . . Persze ez mind az udvarlókra vonatkozik, mert Fifi sohasem játszott a börzén, sőt gazdag nagybácsija, de még apja sem volt. Hjah, Fifi szabad volt, mint a madár! . . .

Igaz, azt mondtam előbb, hogy Fifi mindig kaczagott. Kaczagott akkor is, amikor a próbákon a komoly és gyilkoló tekintetű rendező ur rákiáltott, hogy ne kaczagjon örökösen, mint egy . . . No, de tovább nem mondom, mert ez a rendező ur igazán udvariatlan egy ember volt. Ha aztán a gázsijából ép a kaczagása miatt levontak, kaczagott. Ha valami drámában, amelyben ő szobalány volt, siró hangon jelenetnie kellett volna, hogy „a nagyságos ur meglötte magát“, hát Fifi kaczagva lépett a színpadra.

Szóval furcsa egy kis teremtés volt — kérem — ez a Fifi.

Most is, hogy kikukucskált az öltözője (?) ajtaján, kaczagva mondta, hogy:

— Circulez messieurs, circulez!

A társaság tagjai, akik az öltöző előtt várakoztak, boszusan vették tudomásul a Fifi kaczagó kijelentését, csak Szabolcs huszárőrhadnagy ütött dühösen a kardjára.

Különbö szó nélkül távoztak. Hjah, Fifi határozott

jellemű hölgy volt, s ha egyszer valamit megmondott az még volt mondva.

Történt pedig, hogy Fifi egyszer összejött a direktorával. Higgyék el, nem volt komoly a dolog. Hiszen Fifi akkor is kaczagott. Hanem hát Porzsolt ur, már mint a direktor, igen flegmatikus uri ember, aki — ugy kell lenni — nem értette el Fifit. Kedig, édes Isten, mi van abban, ha valaki kaczag? Hát kaczag, pontum. Jó kedve van neki, ennyi az egész. Hej, de sokan szeretnének kacagni; nem, nem! — csak mosolyogni is; de nem tudnak. Örüljön az ember, hogy még van olyan, aki kacagni is tud. Nem igaz?

De persze Porzsolt ur ezt nem tudja belátni. Hogy minek nevéssen valaki akkor is, mikor Göndör Sándor bucsuzik faluja harangjaitól, mondván:

— Kongasd, kongasd, vén robotos . . .

Hát nevésséges az? Hát illik-e ugy nevetni, hogy kicsengjen az a kullszák mögül is?

Igen, de mikor Fifinek épen az jutott eszébe, hogy milyen mulatságos is lehetett az, amikor a Bokody Göndör Sándora Szászrégenben elfanyarodva zugta a közzönség felé:

— Ham's verstanden? I' mein, dass der alte ta droben nur leuten soll.

Vagy mikor énekelte, hogy:

Ich bin holt der Bösendorfer,
 Mich belt jede g'sekta Hund an.
 'S gibt noch andre Bösendorfer,
 Warum belt té nit ta' Hund an?

Hiszen lehet ezen kacagni.

ny

DNA.

spjatek nem

0.000

veremény

szemint az

általános

oronát sor-

legsoren-

na.

eredeti sors-

6.— frt

3.—

1.50

75

egés bekül-

vovinknek

zotek pedig

k a magy.

a történek

obb azonban

1875

J

sa

belarusitói

4 a.

E.

sorsjegyet a

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

A bankette két szobában volt felterítve s az asztalokat sűrűn ülték körül egy a választók, mint a vendégek, köztük Török Bertalan országgyűlési képviselő, dr. Varró László t. b. főjegyző, báró Bánffy Kazimir, Felszeghy Sándor, Szász József főszóvivő, Sándor Jenő városi tanácsos stb. Az első pohárköszöntőt gr. Bethlen Sándor mondta Ő Felsegére, azután Fritz bányatanácsos és Jancsó Lajos ev. ref. lelkész köszöntötték fel nagy tetszés között b. Kemény Gézát, ki Török Bertalanra szállva, választóit köszöntötte. Török báró Bánffy miniszterelnökre emelte poharát, zajos éljenzést keltve, b. Bánffy Kazimir dr. Bikfalvira köszöntött. Élénk éljenzés között köszöntötték fel gr. Bethlen Sándort, Fritz Pált a tevékeny bányatanácsost, Török képviselőt, dr. Varró Lászlót, ki a választás sikerének fő előmozdítóját köszöntötte fel, a sóbánya tisztikarát, a választókat. Nagy tetszést aratott Szabó Gyula humoros tóztja b. Kemény Gézára.

De ki győzné mindazt felsorolni, a mit vidám poharazás közben estig zengedeztek a jókedvű választók, kik f. hó 31-én vidáman fogják életetni b. Kemény Gézát, mint képviselőjüket!

† Román Miron.

1829—1898.

Nagy-Szebenből érkezik a hír, hogy Román Miron, a magyarországi görög keleti román egyház érsek-metropolitája, f. hó 16-án éjjel tizenkettő órakor meghalt.

Román Mironban a görög keleti egyház legjobb, legképzettebb fejét veszíti el, ki mintegy huszonöt éves főpádsorsága alatt annyit tett, hogy neve emlékezetes marad az egyházmegye történetében. Egyháza anyagi és szellemi életét fölvirágoztatta, ujja szervezte a theologiai szemináriumot, a tanító-képzőt, a papi és tanítói, valamint ezek özvegyeinek és gyermekeinek nyugdíj- és segítő alapját. Mint egyházfő mérsékelt politikus volt, tekintélye és nagy tudása elhallgattatta egyházmegyéjében a tulzó nemzetiségi politikusokat. E miatt sok támadás is érte Román Miron, aki azonban mindörre nem adott semmit s a tudományt és művelődést terjesztve, minden cselekedetében ezekhez kapcsolta a hazafiságot is. A magyar törvények, a magyar alkotmány értelmében kormányozta egyházát és szívén vitelve a magyarok és a románok közt való jó viszony fontartását.

Román Miron a főrendiháznak is ismert alakja volt, régebben majd minden ülésen résztvett, az újabb időkben pedig gyakran eljött. Nagy föltűnést keltett, amikor 1894-ben a keresztények és zsidók közt való házasságról szóló törvényjavaslatot megszavazta. Bent a Házban a metropolitát megéljenzették, kint az utcán pedig a tüntetők megabuzogultak, mert még nem tudták, hogy a javaslatot megszavazta. Nem rég történt, hogy Román Miron, a többi egyházfejedelemhez hasonlóan, részvétiratot küldött a királynak Erzsébet királyné halála alkalmából. A részvétirat magyar nyelven volt megírva s bár akkor a főpap már nagy beteg volt, az oláh újságok kegyetlen hajszája akkor sem maradt el. Egy szóval sem adtak hírt a metropolita betegségéről s teljes részvétlenséggel kísérték agóniáját.

Aztán Porzsolt urnak, mint volt újságíróknak, kellett csak olvasni ezt, hát csak fel tudja fogni, hogy Fifi nek valahányszor eszibe jut ez a mulatságos eset, majd kifurja az oldalát a nevetés.

Igen ám, csak hogy a direktor ur nem akar tudni semmiről. Fifi természetesen szörnyen elkészeríti ez a méltánytalanság és a szemébe nevet a haragos direktornak.

Igy történt, hogy Fifi összejött a direktorával. A direktor boszut esküdve távozott, Fifi pedig vidáman kacagott utána.

Ez eset után pár napra aztán az öltözők folyosóira ékes hirdetések ragasztattak, amely hirdetések-nél fogva tüzendészeti és más szempontokból szigorúan megtiltatik, hogy a közönség a folyosókra feljárjon és ott sífteljen stb. stb.

Az ékes hirdetés fölé szép nyomtatott betűkkel oda volt írva, hogy:

Főkapitányi rendelet.

Alul pedig:

Rudnays k.

Ez volt a direktor ur boszuja. És be is vált teljesen. Fifi e naptól fogva igen megváltozott. Arczáról eltűnt a mosolygás s estenként előadás közben csüggedten dugja ki boglyas szöszke fejét öltözője ajtaján és siró hangon kiálja:

— Circulez messieurs, circulez!

És sajna, mindannyiszor csak a szürke, barátságatlan falak vernek rá vissza melabus visszhangot, különben . . . a folyosókon minden csendes.

Román Miron ritka jó szívű ember volt s rendkívüli szelidségével megnyerte hívei és papjai szeretetét és bámulatát. Igazi román volt, aki amellet, hogy mint román sokat tett a románág közművelődésének előmozdítására, nem feledkezett meg hazája iránt való kötelességéről sem.

Életrajza a következő:

Román Miron görög keleti román metropolita, erdélyi érsek 1829. augusztus 23-án született, a Bihar-megyei Mézesen. Tanulmányait Belényesen kezdte meg a görög katolikus gimnáziumban, azután Nagyváradra ment bölcsészeti tanfolyamra, majd pedig Aradra, ahol előbb a tanítóképző intézetet, majd pedig a hittani kurzust látogatta. Kiváló hivatást érzett magában a papi pályára, miért is belépett egy szerzetes-rendbe. Később Ivaskovics Prokop, akkor még aradi püspök, a későbbi szerb patriárka oldalán először is mint titkár, majd mint protozincsell, majd pedig mint arkimandrita működött. Az 1869-dik esztendőben a kisjenői választókerület egyhangulag országgyűlési képviselőjévé választotta, 1868-ban tanfelügyelő is volt. Eötvös József báró miniszter nevezte ki az akkor szervezett tanfelügyelői állások egyikére Krassó-Szörény vármegyébe a román végvidékre. Ott való működése azonban nem sokáig tartott, mert az egyházi zsinat rövid idő múlva egyhangulag nagyváradi püspök-helyettesévé választotta meg. Amikor a nagyzebeni érseki szék Saguna halálával megürsedett, a kongresszus Ivaskovics Prokop aradi püspököt hívta meg az érseki székbe, Ivaskovics helyére pedig az aradi püspök-megyei zsinat egyhangulag Román Miront választotta meg. Ivaskovics nem sokáig ült a szeberi metropolita székében. Egy év múlva Karlócára hívták meg s helyének betöltésére ismét a kongresszus vált hivatottá. Sokan Román Mironra gondoltak, aki azonban nem akarta magát jelöltetni. Így történt, hogy az első választáson az érseki vikárius, Popea kisebbségben maradt és Popasu János karánsebesi püspököt választották meg, akitől azonban a korona megtagadta a megerősítést. A kongresszus akkor új választáshoz fogott. Több sikertelen választás után végre is 88 szavazatból 51 jutott Román Mironnak. A király 1874-ben valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki Román Miron, aki a harmadik metropolita volt hazánkban s akit a csernovici egyetem irodalmi működése elismerésül tiszteletbeli doktorává választott.

Nagy Lajos jubileuma.

1873—1898.

Egy, a legnemesebb munkában negyed századot eltöltött tanfériu jubileumát ülték szombaton, e hó 15-én tanártársai, nagyszámu tisztelői. Huszonöt évet töltött Nagy Lajos, a nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola ez idő szerinti rector-professora s szorosán értelmezett tanári szolgálatban és ennél sokkal többet, felsérdült korától egész életét, a tudomány szolgálatában. Töltötte kevés zajjal, de annál öntudatosabban működve, finom modora, néha tulságba is menő szerénysége, mely és mindig megnyilatkozó igazságérzete tiszteltté, szeretetté tették őt tanítványai, tanártársai és az ugy nevezett nagy közönség, a társadalom előtt egyaránt. Jóságos kedélyén, munkaszereteten és munkabírásán mit sem változtatott ez a 25 év s mindezeket figyelemmel kísérve és rá tekintve, alig hinnők el, hogy Nagy Lajos negyedszázados jubilans, ha ezen negyed század, miből alig egy pár rövid év a kezdeten esik más tanítványra, nem lenne előttünk mint egy nyitott könyv, ha áldásos, szép működése nem szemünk láttára folyt volna le.

Tanártársai, kiknek osztatlan szeretetét, bizalmát és rokonszenvét bírja, — mi nem kis dolog — vállalva a nagyenyedi daloskörrel, melynek első elnöke volt, egy kis családias ünnepélyt rögtönöztek a jubilans tiszteletére, de amely kis családi ünnepély imponans tüntetéssé nőtte ki magát az érdemes, köztiszteletben álló tanfériuval szemben.

A nap folyamán tanártársai, kiknek nevében Fogarasi Béla és az alsófehérmegyei tanítótestület, melynek nevében Sebestyén Sándor üdvözölte, tisztelegtek a jubilansnál, este pedig a daloskör tisztelte meg igen jól sikerült serenaddal, melynek végeztével az ünnepélyt küldöttség hívta meg a tiszteletére rendezett banketterre.

Az illustris társaságot, melynek soraiban láttuk a jubilans tanártársain kívül a nagyenyedi társadalom majdnem összes tényezőit, egész intelligentiáját, a főiskolai konviktus tágas terme fogadta be, és az izletesen felterített hatalmas asztal körül 120-an foglaltak helyet a jubilans tisztelői, jó barátai közül, kiknek a kitünő menut Dán József, a konviktus jó nevű vállalkozója szolgálta fel.

A jubilans meghatottan foglalta el a főhelyet s mint később egy igen szép, az igaz meghatottság remegő

hangján előadott tóztban kifejezte, nem is hitte volna, hogy neki ennyi jó barátja van.

A jubilans első sorban a tanári kar seniora, Elekes Károly köszöntötte fel igen szép, nemes egyszerűségében is lendületes beszédben, melyben reá mutatott azon kis székely fiura is, ki a hamvaiból feltámadott főiskolában elsőnek jelent meg és azóta jóban, rosszban igazi híve. Kiváló pohárköszöntőket mondtak még az ünnepeltre Csató János főgondnok, — a grengélkedése miatt távollévő főispán nevében is — Kovács Gyula polgármester, Váro Ferencz és Fogarasi Albert tanárok, Török Bertalan képviselő, Gáspár János főjegyző stb. Az általános jó kedv, derült visszaemlékezések, egymást felváltó tóztok a késő éjjeli órákig tartottak együtt a szép társaságot, mely igazán érdemest tisztelt meg jelenlétével.

Levelezés.

Abrudbánya, 1898. október 12.

Abrudbánya város ipartestületének elnöksége f. hó 9-én délután 3 órakor a városi tanács üléstermében Ő Felsége Erzsébet királynénk s védőangyalunk gyászos elhunytá alkalmából gyászünnepélyt rendezett, melyen derék iparosaink szép számmal jelentek meg.

A gyászünnepély kezdetét vette a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarának f. év szeptember 13-án tartott rendkívüli közgyűlése jegyzőkönyvének felolvasásával, mire G. Képes Ferencz rendőrkapitány és iparbiztos nagy gonddal összeállított, gyönyörű alkalmi emlékbeszédet tartott, melynek elhangzása után mindnyajunk ajkán felhangzott az ima, hogy adjon az ég a mi elfelejtethetlen védőangyalunknak, Erzsébet királynénknak csendes nyugodalmat, és a mi jó királyunknak elegendő lelki erőt a nagy csapás elviselésére.

Székely Albert.

Királynénk szobrára.

Emléket emel a nemzet megdicsőült királynéjának, ki életében Magyarország Patronája volt s bizonyára az marad az örök dicsőség mennyei hazájában is. Azok az emlékek legbecesebbek, melyeket a népek szívének igaz szeretete emel. Ilyent akarunk állítani mi is. Járuljon hozzá mindenki, gazdag és szegény, kicsiny és nagy, mert az Ő fenséges szíve mindnyajunkért dobogott, mindnyajunkért vérzett.

Tíz fillértől kezdve hálásan fogadjunk minden adományt, mint az igaz kegyelet bizonyosságát. Beszámolunk híven lapunk minden számában. A begyűlt összegeket Alsófehér vármegye alispánjához terjesztjük be, hogy rendeltetésük helyére juttassa az adakozók jegyzékével együtt.

A „Közérdek“ szerkesztősége.

V. kimutatás. Deák Mihály és neje 1 frt, Sáska Sándor nyug. m. árvaszéki üllök 2 frt, gr. Bethlen Sándor birtokos M.-Gezse 15 frt.

V. kimutatás 18 frt — kr.
Eddigi gyűjtésünk 209 „ 50 „

Összesen: 218 frt 50 kr,

mely összeg Alsófehér vármegye alispánjához lett terjesztve.

Vegyes hírek.

— **Ő Felsége a király** Gödöllőn töltötte közelebbi napjait, honnan Budapestre pár órai tartózkodásra rándult be, meghallgatva a kormányelnök előterjesztéseit. Innen leányához Mária Valéria ő fenségéhez megy. Bizonyára a szerető családi kör enyhítheti legjobban mélyeséges bánatát.

— **Erzsébet királynénkat** híven meggyászolta vármegyénk közönsége; még a legkisebb faluban is lengt a gyászlobogó. Egy hónapra a mindnyajunkra oly mély bánatot hozott temetés után, e hó 18-án kezdtek csak levenni a mély bánat külső jeleit, holott Bécsben, mint szemtanuk beszélnek, már régen igyekeztek levenni a gyászlobogókat, úgy, mint vidám cosmopolitikus város-hoz illik, melynek Lueger a polgármestere.

— **Miniszteri elismerés.** A vallás- és közokt. m. kir. miniszter ő nagyméltósága dr. Szabó Mihály alsófehérvármegyei kir. tanfelügyelőnek szorgalmas iskolalátogatásaiért elismerését nyilvánította, mihez a magunk részéről is gratulálunk.

— **A megyei központi választmány** f. hó 18-án tartotta gyűlését Csató János kir. tanácsos, alispán elnöke alatt. Jelen voltak: gr. Bethlen Sándor, Pogány János, Török Bertalan, dr. Varró László, br. Bánffy Kazimir, dr. Magyarai Károly, Török Antal; referált Gáspár János főjegyző. A választmány részvétét fejezve ki br. Kemény Endre elhunytá felett, a m.-újvári képviselőválasztás határidejét f. hó 31-re tűzte ki. Választási elnökül Fritz Pált, helyettesül Imreh Józsefet, jegyzőül Jovian Antalt, helyettesül Fekete Istvánt küldötték ki.

— **Műkedvelői előadás.** Az iparosok önképző körének műkedvelő társulata vasárnap megismételte a

„Titok“ előadását érzelműről tesz javára. E második élvezte végig. A vált volna bárme a mintaszerű re discretióját pedig akárhany nagyob sorban a fárads ny a y Károly kezére játszott, elérni nem lehet Tomai Ilona, bert egész színe sokat nyújtottak, nének. Tomai Il nemcsak csinosan hanem a mellett színben, a mely n társában is me fenntartjuk, a mi felsorolunk. A ként ismétlődött igen szép és való Csak haladjanak maguknak olvaso magyar nyelvünk

— **A kis Boz zene- és énektan kar** szakavatott öröme városunk hozzánk; mint a Lajos jubileumi

— **Magyar o kereskedelmi ban lönösen felhívjuk**

Gyümölcs

A nagyenyedi 18-án Nagy-Eny gyümölcskiállítás allítás (csak 10 n gyümölcstermelő ható jöllehet tö lélhető, ha a v sültek volna a k Hába! oly yilá reclam) meg ke günk nem rzhá paczítaljuk sz e ményével. A gyü ben közölhetjük:

Almát és körte Zeyk Dániel Schilling R. Vinczeller-is Elekes Káro Dr. Magyarai Reinhold Ol Vinczenti-Ma Dr., Nagy A Zalányi Far Török Berta Kovács Gyu Dezső Zsigu Sebesy A. Málnásy Ké Pogány Ján Gr. Bethlen

Ezenkívül több valamint körte-f ev. ref. Bethlen-k iskola állítottak k Sajnáljuk, hog hegyalja, egy furt (különösen Czelná az idén és a szü kezdik meg.

Feltűnően szép kiállítások: Zeyk Dániel Ponyik, Batul, Sz Gróf Bethle nagy renét, Sicul Schilling R nyik stb.

Dr. Magyarai doni pepin, Oszá Zalányi Far Dr. Varró Lás Kovács Gyu net és feltűnő sze Vincenti Mi Dezső Zsig calvill (Apafy). T Igen szép almá Pogány János, M vich Albert urak. már kevesebb vol Utóbbiból szép Dr. Magyarai Káro

A kiállított tá elhelyezve, és a adozunk fáradságá

em is hitte volna,
 r seniora, Elekes
 es egyszerűsége-
 ben reá mutatott
 aiból feltámadott
 ta jőban, roszbán
 ondottak még az
 a grengelkedése
 — Kovács Gyula
 asi Albert taná-
 ar Jaos főjegyző
 ssaemlékezesek,
 órákig tartottak
 edemest tisztelt

„Titok” előadását és pedig, ami dicsérendő hazafias
 érzelműről tesz tanúságot, az Erzsébet szobor alap
 javára. E második előadást is szép számu közönség
 élvezte végig. A kerekded, szabatos előadás becsületére
 vált volna bármely kisvárosi hivatásos színtársulatnak.
 a mintaszerű rendezést, fegyelműzettséget, a sugó
 discretioját pedig tanulságos példakép figyelhetné meg
 akárhany nagyobb társulat is. A főderem ezekben első
 sorban a fāradhatatlan betanító és rendező, Bara-
 nyay Károly uré, de természetesen a jó anyag is
 kezére játszott, mert e nélkül ilyen szép eredményt
 elérni nem lehetne. A többi jó közül is kiemelkedve
 Tomai Ilona, Szathmáry József és Kiss Al-
 bert egész színész temperamentum s olyan alakítá-
 sokat nyújtottak, hogy hivatásos színészek is beille-
 nének. Tomai Ilonának egy nagy előnye az is, hogy
 nemcsak csinosan, tetszetősen, jó hangvétellel énekel,
 hanem a mellett jól is játszik, könnyedén mozog a
 színen, a mely nem mindennapi tehetség másik két
 társában is megvan. A többi szereplőkre nézve is
 feuntartjuk, a mi jót előző számunkban már névszerint
 felsoroltunk. A tetszenyilvánítás, kihívás jeleneten-
 ként ismétlődött s Tomai Ilona első megjelenésekor egy
 igen szép és valóban megérdemelt csokrot is kapott.
 Csak haladjanak iparos ifjaink ezen az úton, melyen
 maguknak olvasottságot, dicsőséget, a hazának, édes
 magyar nyelvünknek hasznot szereznek.

— **A kis Borsai,** városunkban éveken át kedvelt
 zene- és énektanár, jelenleg a kolozsvári honvéd zene-
 kar szakavatott karnagya, a napokban számos jóbarátai
 örömeire városunkban időzött. A kegyelet hozta át mi-
 hozzánk; mint a dalkör volt karnagya, részt vett Nagy
 Lajos jubileumi ünnepélyén.

— **Magyar osztályorszájáték.** A pesti magyar
 kereskedelmi bank váltóüzletének mai hirdetésére kü-
 lönösen felhívjuk olvasóink figyelmét.

Közgazdaság.

Gyümölcskiállítás Nagy-Enyeden.

1898. okt. 17.

A nagyenyedi gyümölcsészeti egyesület f. hó 16., 17. és
 18-án Nagy-Enyeden a vármegyeház nagytermében
 gyümölcskiállítást rendezett, amely rögtönzött ki-
 állítás (csak 10 nappal ezelőtt lett tudomására hozva a
 gyümölcstermelő közönségnek) elég sikerültnek mond-
 ható, jóllehet több faj és mennyiség lett volna szem-
 léltető, ha a vidéki gyümölcstermelők idejében érte-
 sülték volna a kiállítást.

Hjába! oly világot, élünk, midőn a nagy dobót (vulgo:
 reclam) meg kell űni, különben a mi gazdaközönsé-
 günk nem rázható fel egykönnyen, de ha sokáig ka-
 paczítáljuk szép szóval, szívesen berukkol a ter-
 ményeivel. A gyümölcskiállítók névsorát a következők-
 ben közölhetjük:

- | | |
|--------------------------------|---------|
| Almát és körtét állítottak ki: | |
| Zeyk Dániel Tompaháza | 16 faj. |
| Schilling R. Felgyógy | 18 " |
| Vinczellér-iskola Nagy-Enyed | 19 " |
| Elekes Károly | 23 " |
| Dr. Magyarai Károly | 30 " |
| Reinbold Olivér Benedek | 17 " |
| Vinczellér-iskola Nagy-Enyed | 22 " |
| Dr. Nagy Albert Nagy-Enyed | 9 " |
| Zalányi Farkas Veresegyház | 11 " |
| Török Bertalan Nagy-Enyed | 6 " |
| Kovács Gyula | 9 " |
| Dezső Zsigmond | 15 " |
| Sebesy A. | 8 " |
| Málnásy Károly | 8 " |
| Pogány János | 9 " |
| Gr. Bethlen Sándor M. Gezse | 9 " |

Ezenkívül többen állítottak ki 4—5 fajtát úgy alma-
 valamint körte-fajokból is. Szőlőt csak a nagyenyedi
 ex. ref. Bethlen-kollégium Miriszlóról és a vinczellér-
 iskola állítottak ki. Előbbi 9, utóbbi 15 fajt mutatott be.
 Sajnáljuk, hogy vármegyénk büszkesége, az Erdély-
 hegyalja, egy fűrtöt sem állított ki, pedig a Hegyalján
 (különösen Czelmán) ugy halljuk, jó és szép termés van
 az idén és a szüretet is csak a kiállítás lefolyása után
 kezdik meg.

Feltűnően szép almákat mutattak be a következő
 kiállítók:

- Zeyk Dániel, Ananász renet, Londoni pepin,
 Ponyik, Batul, Szásztányér stb.
 Gróf Bethlen Sándor, Baumann renet, Casseli
 nagy renet, Siculiai, Batul, Angol arany téli parmen.
 Schilling R. Török Bálin, Ananász renet, Pon-
 nyik stb.

Dr. Magyarai Károly, Batul, Téli calvill, Lon-
 doni pepin, Őszi calvill, Baumann renet stb.

Zalányi Farkas, Batul, Ponyik, Fontos.

Dr. Varró László, Batul, Angol arany téli parmen.

Kovács Gyula, Batul, Piros gyögyi, Gyöngy re-
 net és feltűnő szép marossszéki piros parist.

Vinczellér Miksa, Glória mundi, Batul stb.

Dezső Zsigmond, Jonátán, Bultzesti, Téli fehér
 calvill (Apafy), Török muskotály stb.

Igen szép almával szerepeltek még Török Bertalan,
 Pogány János, Málnásy Károly, Elekes Károly, Folyo-
 vich Albert urak. A kiállításon dominált az alma, körte
 már kevesebb volt.

Utóbbi szép példányokat állítottak ki: Zeyk Dániel,
 Dr. Magyarai Károly és a vinczellér-iskola.

A kiállított tárgyak egyszerűen, de csinosan voltak
 elhelyezve, és a rendezőségnek őszinte elismeréssel
 adózunk fáradságáért.

1898 október 12.
 községe f. hó 9-én
 termében ő Fel-
 lunk gyászos el-
 endezett, melyen
 k meg.
 kolozsvári keres-
 eptember 13-án
 nyvének felolva-
 kapitány és ipar-
 gyönyörű alkalmi
 zása után mind-
 adjon az ég
 Erzsébet király-
 i jó királyunk-
 elviselésére.
 Székely Albert.

ra.
 lt királynéjának,
 volt s bizonyára
 azájában is. Azok
 t a nepek szívét
 t állítani mi is.
 szegény. Kicsiny
 adnyajunkert do-
 ogadunk minden
 onyságát. Beszár-
 ban. A begyülő
 ajához terjesztjük
 ssa az adakozók
 szerkesztősége.

1898. okt. 17.
 18 frt — kr.
 200 " 50 "
 218 frt 50 kr,
 ajához lett be-

öltötte közelebbi
 rtózkodásra rán-
 előterjesztéseit-
 nségéhez megy.
 ítheti legjobban

meggyászolta
 b faluban is len-
 nyajunkra oly
 an kezdtek csak
 Becsben, mint
 eztek levenni a
 politikus város-
 ere.

és közközt. m.
 ó Mihály alsó-
 rgalmas iskola-
 s, mihez a ma-

any f. hó 18-án
 sos, alispán el-
 Sándor, Pogány
 szló, br. Bánffy
 Antal; referált
 y részvétét fe-
 lett, a m. újvári
 31-re tüzte ki.
 Imreh József-
 Fekete Istvánt

rosok önképző
 megismélté a

Ohajtandó lenne a gyümölcskiállítást — a termés
 sikerülése esetén — a jövőben is megtenni, hogy egyes
 gyümölcsfajták pontos meghatározása, valamint a mi vidékünkön termelendő jo
 fajták általánosan ismertekké váljanak.
 Ez azon ut, amelyen a gyümölcs részére **állandó**
 piacot lehet teremteni.

Szerkesztőség:
Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.
 Kiadó:
Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.
 Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvény
 társaság könyvnyomdájában.

Foulard-selyem 65 krtól
 3 frt 35 krig méterenkint, — japáni, chinai stb. legújabb mintá-
 zatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-**
selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — a legdivatosabb
 szövés, szín és mintázatban. **Privát Forgatóknak** postabér-
 és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig**
posta fordultával küldenek: **HENNEBERG G. selyem-**
gyárai (és. és kir. udvari szállító) **ZÜRICHBEN.** Magyar
 levelezés. Strážezba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. (2).

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság által
 az Albina nagyszabasi takaré- és hitelintézetnek Straub Maria, Jé-
 zsef, Ida és Róza elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére
 a végrehajtási árverés 34 frt 94 kr tőke, ennek 1896. évi május hó
 1-6 napjától járó 8% kamatai, jelenlegi 6 frt 65 kr és a meg fel-
 merülő költségeknek kiegyenlítése végett végrehajtást szenvedők
 Straub Maria s társainak a nagyenyedi 939. sz. tjkvbn A + 1 r.
 141. 141.1, 142.2 hr. sz. alatt foglalt ingatlanaira 616 frt megállapí-
 tott kiküldési árban elrendeltetett.
 Az árverés 1898. évi november hó 2-ik napján d. e. 9 órakor
 a bíróság telekkönyvi irodájában fog megtartatni.
 Árverezni szándékozik, végrehajtató kivételével, tartoznak az ing-
 atlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték-
 papírban letenni.
 Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre váltva után 3 egyenlő
 részletben, 15, 30, 45 nap alatt, minden vételári részlet után az ár-
 verés napjától 6% kamattal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál
 mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.
 A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.
 Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság
 mint telekkönyvi hatóságnál és Nagy-Enyed város tanácsházánál
 tekinthetők meg.
 Az elrendelt árverés a fentirt tjkvbn feljegyeztetni, végre az ár-
 verési hirdetmény törvény-szabta módon közzétét-tni rendeltetik.
 Miről érdekeltek értesíttetnek.
 A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól.
 Nagy-Enyed, 1898. március hó 29-én.

1597 1—1 Csernátóni Vajda Péter,
 kir. járásbíró.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a
 értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró-
 ság V. 734. 1898. számú végzése folytán Dr. Pop Lőrincz ügyvéd
 által képviselt az Auraria takarékpénztár javára abrudbányai Borza
 Nikolae és társa ellen 83 frt tőke, ennek 1897. évi július hó 27.
 napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 50 frt 85 kr
 perköltség követeles erejéig elrendelt kiküldetési végrehajtás alkalmá-
 val bíróság 897, 13 12 felül foglalt és 657 frtra becsült u. m.
 Anka Georginél 2 ökor, 1 szekér és 4 kalangya széna, Anka Nyisz-
 tornál 5 kalangya széna, 2 ökor, 1 szekér, Tulutz Nikulaenál 3
 kalangya széna, 1 tehén, Borza Alexandrunál 7 kalangya széna, 1
 tehén és 14 juhból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.
 Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírósa idézett sz. ki-
 küldetést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alpersek lakásán
 Abajva Csernátónban leendő eszközésére 1898. nov. hó 3-ik és
 következő napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni
 szándékozik ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett

1098.—1898. bvgrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a
 értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró-
 ság V. 734. 1898. számú végzése folytán Dr. Pop Lőrincz ügyvéd
 által képviselt az Auraria takarékpénztár javára abrudbányai Borza
 Nikolae és társa ellen 83 frt tőke, ennek 1897. évi július hó 27.
 napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 50 frt 85 kr
 perköltség követeles erejéig elrendelt kiküldetési végrehajtás alkalmá-
 val bíróság 897, 13 12 felül foglalt és 657 frtra becsült u. m.
 Anka Georginél 2 ökor, 1 szekér és 4 kalangya széna, Anka Nyisz-
 tornál 5 kalangya széna, 2 ökor, 1 szekér, Tulutz Nikulaenál 3
 kalangya széna, 1 tehén, Borza Alexandrunál 7 kalangya széna, 1
 tehén és 14 juhból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.
 Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírósa idézett sz. ki-
 küldetést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alpersek lakásán
 Abajva Csernátónban leendő eszközésére 1898. nov. hó 3-ik és
 következő napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni
 szándékozik ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett

A „Sándor-telep” Ujvidéken
 az ez idei termésből még rendelkezésre levő készletből 1898 novemberi és 1899
 tavaszi szállításra a következőket hozza eladásra:
1 millió fásajtványt,
300,000 drb zöldajtványt
 fajtiszta **Riparia Portalis, Rupestris** és **Solonis** alanyon a legkiválóbb bor-
 és csemegefajokban és pedig olyan nagy fajválasztékban, mint aminőt egy
 más telep sem nyújthat, továbbá több mint
150,000 anyatókéből
 álló anyatelepétől **fajtiszta Riparia Portalis, Rupestris, Solonis** és
 különféle kitűnő **Hybride** fajokban
3 millió sima vesszőt, $\frac{1}{2}$ millió gyökeres vesszőt
 úgy ojtási, mint iskolázatási célokra, jutányos árak mellett.
 Immunis homoki szőlők telepítésére vagy szénkénnel való eljárásra egy igen szép,
 sokféle hazai és a legértékesebb külföldi fajokból álló gyűjtemény **európai gyökeres vesszőt**
 jutányos árak mellett szintén eladásra bocsát.
 Az 1898-99-iki idenyre kibeosított **árjegyzéket**, mely az előadásra kerülő fajok minőségét, sajátágait
 és művelési módját tartalmazza, kívánatra mindenkinek megküldi, valamint mindennemű tárgyi felvilágosítással kész-
 séggel szolgál a teleptulajdonos
ADAMOVICH SÁNDOR,
 bor-nagykereskedő Ujvidék, Bács-Bodn. m.
 NB. Fajtiszta telepem meglátogatására a tisztelt vevőket annál inkább is meghívom, mivel telepem ez
 idei remek szép állapotba egy valódi látványosság.
 1596 1—3

ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében
 a legtöbbet ígérőknek becsárón alul is eladtni fognak.
 Az elarverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108.
 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizendő. Vegül felhivat-
 nak mint azok, kik az elarverezendő ingóságok vételárából a végre-
 hajtató követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, amennyi-
 ben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehaj-
 tási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árve-
 rés megkezdéseig alulirt kiküldöttnak vagy írásban beadni, avagy
 pedig szóval bejelenteni tartoznak.
 A törvényes határidő a hirdménynek a bíróság tábláján kifüg-
 gesztését követő naptól számítatik.
 Kelt Abrudbányán, 1898. évi okt. hó 15. napján.

Szabó Dénes,
 kir. bírósági végrehajtó.

Must-eladás.
 A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola
 miriszlói szőlőjében f. hó 24-én
 és következő napjain leszűretelendő
 mintegy 60—70 hektoliternyi Ríz-
 ling, Som, Muskotály, Tramini és
 vegyes faju must-termés nyilvános
 árverés útján el fog adatni.
 Az árverés a szüret második napján
 október 25-én d. e. 10 órakor fog
 megtartatni Nagy-Enyeden a főiskola
 jóságigazgatósági irodájában, hol a rész-
 letes feltételek korábban is megteudhatók.
Kiküldetési ár hektoliterenként
30 frt.
Bánatpénz 200 frt.
 Nagy-Enyed, 1898. október 6.
A Bethlen-főiskola
jog- és jóságigazgatósága.
 1582 3—3

A Szt.-király-utczában levő 128. számú
házas telek
 mely áll 5 szoba, 1 konyha, kamara,
 pincze, padlás, istálló és egyéb mellék-
 épületekből, a ház végén levő 1
 hold szántófölddel, kuttal (melynek ivó-
 vize kitűnő), **1899. évi április hó**
24-től haszonbérbe kiadó, esetleg
örök áron eladó.
 Értekezni lehet a tulajdonossal, **Czei-**
ler Edével, Tövis-utca 9. sz. a.
 1580 3—6

